

РЕШЕНИЕ

№ 271

гр. Пловдив, 23.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XI СЪСТАВ, в публично заседание на осми юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Миглена Ил. Площакова

при участието на секретаря Цветелина П. Бакалова
като разгледа докладваното от Миглена Ил. Площакова Търговско дело № 20225300900321 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано въз основа на исковата молба, подадена на 31.05.2022 год. от Й. В. Б. против Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД. Предявени са осъдителни искове за присъждане на парични обезщетения за неимуществени и имуществени вреди, претърпени от ищцата, вследствие на пътно-транспортно произшествие.

Исковата претенция се основава на следните *фактически обстоятелства*:

Твърди се, че на 06.12.2019 год. около 08,15 ч. в гр. Пловдив, ** ищцата е пострадала като пешеходец в пътно-транспортно произшествие, което било причинено от водача на л.а. „Фиат Пунто“ с рег. № РВ ** РС Д.С. П.. Водачът на автомобила се движел със скорост 10 км.ч. и приближавал ** в посока от запад на изток. П. управлявал автомобила след употреба на алкохол с концентрация 0,86 промила, което било констатирано с алкотест дрегер 7410+. В същото време ищцата Б. излизала от ** и предприела пресичане на улицата в посока юг-север. Водачът не възприел опасността от навлезлия на платното за движение пешеходец, не предприел действия за екстрено безопасно спиране и настъпил удар между лявата част на тялото на пешеходеца и предната част на автомобила.

След инцидента ищцата била откарана в Спешно отделение на УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД и след извършени рентгенови изследвания се установило, че има множествени счупвания на подбедрицата. Извършена била оперативна интервенция по открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация. Два месеца по-късно започнало поетапно отстраняване на имплантите от крака – извършени били три операции, съответно на 06.02.,

на 10.03. и на 08.07.2020 год. По лекарско предписание Б. провела ****ични** процедури, които не довели до значително подобряване на подвижността на левия крак и не намалили болките.

В резултат на произшествието начинът на живот на ищцата се променил съществено в негативна посока. Травмата причинила интензивни болки и страдания за дълъг период от време. Била подложена на общо 4 операции; кракът ѝ бил гипсиран за 20 дни, имала нужда от чужда помощ след всяка от операциите. Все още изпитвала болки, движенията на крака ѝ били ограничени; трудно изкачвала стълби, бързо се изморявала, не можела да се справя сама с повечето домакински работи.

Във връзка с произшествието направила разходи за лечение в общ размер на 1683,36 лв. за закупуване на импланти, на шина за глезен и на предписани лекарствени продукти, описани подробно по пера в исковата молба.

Във връзка с произшествието било образувано ДП № 143/2019 год. по описа на сектор РПТ при ОД на МВР - Пловдив, което впоследствие било прекратено поради настъпилата на 25.04.2021 год. смърт на водача на автомобила П.. По отношение на управлявания от последния автомобил била налице валидна застраховка „Гражданска отговорност“ по полица № BG/02/119000856200, сключена със ЗД „Бул Инс“ АД, валидна към датата на произшествието.

На 14.01.2020 год. ищцата отправила писмено искане до застрахователя за изплащане на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, но такова не ѝ било предложено и изплатено до момента на завеждането на делото.

Предвид изложеното **Й. Б.** моли съда да постанови решение, с което осъди Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД да ѝ заплати *обезщетение* за претърпените *неимуществени вреди*, вследствие пътно-транспортното произшествие, осъществило се на 06.12.2019 год. в размер на **80 000 лв.**, ведно със законната лихва, считано от 14.01.2020 год. до окончателното плащане, както и **сумата 1 686,36 лв.**, съставляваща *обезщетение за имуществени вреди*, изразяващи си в разходи за лечение, също ведно със законната лихва, считано от датата на уведомяването на ответника – 14.01.2020 год. до окончателното плащане. Претендират се сторените по делото разноски.

Предявените осъдителни искове са с правно основание чл. 432, ал. 1 от Кодекса на застраховането, вр. чл. 45 и чл. 52 ЗЗД. Акцесорното искане за законна лихва е с правно основание чл. 84, ал. 3 ЗЗД и чл. 429, ал. 3 КЗ.

Ответникът Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД е подал *отговор на исковата молба* в двуседмичния срок по чл. 367 ГПК. Счита исковете за допустими, но по същество за изцяло неоснователни.

Признава се наличието на застрахователно правоотношение относно л.а. „Фиат Пунто“ рег. № РВ **** КР** към датата на произшествието. Оспорва се механизма на произшествието. Твърди се, че вината за настъпването на ПТП е изцяло на пешеходката,

която в нарушение на правилата за движение по пътищата е предприела пресичане на платното за движение в момент, в който това не е било безопасно; не е съобщила поведението си с приближаващия я автомобил и не е се е погрижила сама за своята безопасност. На мястото на пресичане липсвала пешеходна пътека, Б. предприела пресичането непосредствено зад паркирал автомобил, който съществено е ограничил видимостта на водача на лекия автомобил, ведно със заслепяващото го слънце. Водачът на л.а. е управлявал същия със скорост от 10 км.ч., която е значително под допустимата скорост от 50 км.ч., поведението му било правомерно, а ударът е бил непредотвратим, тъй като пешеходката е попаднала внезапно в опасната му зона за спиране.

Счита претенцията за присъждане на обезщетение в размер на 80 000 лв. за силно завишена, несъответстваща на получените телесни увреждания и несъответстваща на принципа на справедливостта. Оспорва се и иска за имуществени вреди.

Въведено е възражение за *съпричиняване* на вредоносния резултат с поведението на пострадалия пешеходец, който предприел пресичане на платното за движение в момент, в който това не е било безопасно; не е съобщила поведението си с приближаващия автомобил и не се е погрижил за своята безопасност; пресичането било на място, където не е сигнализирана пешеходна пътека, предприето внезапно и при липса на видимост за водача. Възражението за съпричиняване е с правно основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД.

Допълнителна искова молба не е подадена от ищцовата страна в законовия двуседмичен срок.

Постъпил е *отговор* от Л. П. и Р. П., конституирани като *трети лица-помагачи* на страната на ответното дружество като наследници по закон на починалия Д. П. с определение № 844/25.08.2022 год. Помагачите се присъединяват към становището на застрахователното дружество за допустимост на предявените икове, но за тяхната неоснователност. Считат, че не са налице предпоставките на чл. 432 КЗ за ангажиране на отговорността на застрахователя. Липсвало виновно и противоправно поведение от страна на водача на лекия автомобил. Акцентира се, че протоколът за ПТП с пострадали лица има обвързваща доказателствена сила само по отношение на фактите, осъществени от или в присъствието на длъжностното лице, което го е съставило; същият не установявал механизма на произшествието, на което съставителят не е станал свидетел.

В случай че се приеме за установено извършването на противоправно действие от страна на П., се настоява да бъде приложена нормата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и да бъде намалено застрахователното обезщетение, тъй като с поведението си ищцата е *допринесла* за настъпването на вредоносния резултат. Позовават се на чл. 5 от ЗДвП, според който участниците в движението имат задължение да не създават опасности и пречки за движението и да не поставят в опасност живота и здравето на хората, в т.ч. и на своето. Позовават се и на чл. 107 и чл. 113 и чл. 114 от същия закон, според който пешеходците са длъжни да се движат по тротоара или на банкета и при пресичането на платното за движение следва да спазват определени правила и да не навлизат внезапно на платното за

движение. Ако ищцата бе спазила произтичащите от закона свои задължения, то произшествието би било избегнато. Възражава се и срещу размера на претендираното обезщетение, като некореспондиращо с чл. 52 ЗЗД и принципа на справедливост. Изложени са възражения и срещу началния момент, от който се претендира законната лихва.

От помагача П. е постъпила писмена защита. В същата се аргументира довод, че настъпилото произшествие съставлява случайно събитие по смисъла на чл. 15 НК. Развити са съображения по същество. Претендират се сторените по делото разноски.

По предварителните въпроси:

Съдът е сезиран с редовна искова молба, с която са предявени процесуално допустими искове. С оглед цената на иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, сезираният съд е родово компетентен да разгледа спора. Спазена е и местната подсъдност по чл. 115, ал. 2 ГПК. Представени са доказателства, че преди образуването на делото ищецът е заявил пред ответното дружество писмената си застрахователна претенция, което е условие за допустимост на иска. С определение № 634/21.06.2022 год. съдът е постановил определение по чл. 83, ал. 2 ГПК и е освободил ищцата от такса и разноски.

ОКРЪЖЕН СЪД - ПЛОВДИВ, след като разгледа събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и обсъди доводите и възраженията на страните, приема за установено следното:

С доклада по делото въз основа на становищата на страните съдът е приел за *безспорно* между тях наличието на застрахователно правоотношение с ответното дружество досежно гражданската отговорност на водача на л.а. „Фиат Пунто“ с рег. № РВ ** РК. Не се спори и досежно предварителното отправяне на застрахователна претенция за изплащане на обезщетения преди завеждане на делото, както и обстоятелството, че обезщетение не е предложено и заплатено.

От представения по делото *констативен протокол за ПТП с пострадали лица*, съставен на 06.12.2019 год. от служител на ОД на МВР – Пловдив, Сектор ПП след посещение на мястото на произшествието, се установява, че в рамките на същия ден, около 08,31 ч. в гр. Пловдив, **, при управление на л.а. „Фиат Пунто“ с рег. № РВ ** РК в „жилищна зона“ е блъснал пресичащия пътното платно пешеходец Й. В. Б.. Посочено е, че на П., който е тестван за употреба на алкохол и е установена концентрация на алкохол в кръвта от 0,86 промила, е съставен акт за установяване на административно нарушение № 368523. Въз основа на акта е издадено наказателно постановление от 16.12.2019 год. /приложено на л. 13 от НОХД 1085/2021 год./. С постановлението на Д.С. П. е наложено административно наказание за това, че повторно управлява лек автомобил с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 промила, с което виновно е нарушил чл. 5, ал. 3, т. 1 ЗДВП. Наказателното постановление е влязло в законна сила.

Съставен е и *протокол за оглед на местопроизшествието*, при който са направени и фотоснимки. Огледът е направен повече от два часа след произшествието, започнал е в 10,45 ч. при слънчево, ясно и сухо време, добра видимост. Местопроизшествието е открито

незапазено. Залегналите в протокола констатации са обект на анализ от допуснатите съдебни автотехнически експертизи, поради което няма да бъдат обсъждани самостоятелно. Единствено може да се посочи констатацията, отразена в протокола, че по предния капак на автомобила на 0,57 м. от земята е намерено хлътване с яйцевидна форма, а в лявата част на левия капак на разстояние 0,69 м. от земята е намерено диагонално хлътване с дължина около 0,09 м.; целият автомобил, в т.ч. предният капак е намерен запрашен с прашни следи от животински лапи; в района на произшествието не са намерени трасологични следи.

Въз основа на извършения оглед, като действие по разследването и на основание чл. 212, ал. 2 НПК е започнато досъдебно производство, за което разследващият орган е уведомял РП – Пловдив. В хода на досъдебното производство са събрани доказателства – разпитани са свидетели, назначени са експертиза.

След приключването на разследването по досъдебното производство, РП – Пловдив е внесла в РС – Пловдив предложение за одобряване на споразумение. Според споразумението, подписано от наследодателя на помагачите, при управлението на л.а. „Фиат Пунто“ на 06.12.2019 год. П. е нарушил правилата за движение по пътищата по чл. 20, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП, както и чл. 116 ЗДвП и по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на Й. В. Б., изразяваща се в трималеоларно счупване на лява глезенна става и на голямопещална кост на две места, довело до трайно затрудняване на движенията на долна лява крайник за повече от 30 дни, като деянието е извършено в пияно състояние. В съдебно заседание П. е поискал от съда в проведеното на 19.02.2021 год. съдебно заседание споразумението да бъде одобрено. Съдът не е одобрил споразумението, като е приел, че водачът на автомобила вече е наказан в хода на административно-наказателното производство /с изисканото наказателно постановление/, а е недопустимо на едно лице да се налагат две наказания за едно и също деяние. Предвид неодобряването на внесеното в съда споразумение, съдебното производство е прекратено и делото е върнато на РП – Пловдив.

Преди възобновяването на административно наказателното производство, в каквато насока са били указанията на съда, П. е починал. Образуваното във връзка с произшествието ДП № 143 / 2019 год. е прекратено с влязло в сила постановление на РП – Пловдив от 14.06.2021 год. поради смъртта на обвиняемия Д. П., настъпила в хода на досъдебното производство - на 25.04.2021 год.

Предвид липсата на влязла в сила присъда на наказателния съд по образуваното наказателно производство, липсват факти и обстоятелства, които да са установени по реда на чл. 300 ГПК по обвързващ гражданския съд начин.

Според доказателствата по делото, на Б. е оказана спешна медицинска помощ от екип, който я е прегледал на мястото на произшествието - **, ** и я е откарал в спешно отделение на УМБАЛ „Св. Георги“

Приета по делото като писмено доказателство е епикриза, издадена от УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД, от която е видно, че на 06.12.2019 год. Й. Б. /към онзи момент на **/ е приета на болнично лечение в Клиника по ортопедия и травматология. По данни от анамнезата

пациентът е пострадал при ПТП, с болка и оток в левия глезен; не може да се изправи и ходи. След извършени изследвания, в т.ч. рентгенография, е поставена окончателна диагноза: множествени счупвания на подбедрицата, закрито; фрактура тримал. крурис синистра. Отражено е и придружаващото заболяване – инсулинозависим захарен диабет без усложнения. В рамките на същия ден е извършена операция по открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация тибия и фибула. Пациентът е изписан на 12.12.2019 год. /седем дни след приема/ с препоръки конците да бъдат свалени след 14 дни, а гипсът – след 20 дни. Приета по делото е фактура, придружена с фискален бон, издадени в деня на операцията, видно от които Б. е заплатила стойността на 8 бр. кортикални винтове и тубуларна плака на стойност 1080 лв. в деня на оперативната интервенция.

На 20.12.2020 год. Б. е закупила шина за глезен на стойност 220 лв.

Представени са и 3 епикризи, издадени от УМБАЛ „Пловдив“ АД за болнични лечения, провеждани през м. февруари, март и юли 2020 год. От тях се установява следното:

На 06.02.2020 год. е извършена операция под обща анестезия по отстраняване от костта на имплантирани уреди, с цел започване на ЛФК. Предписано е свалянето на конците след 14 дни. Изписана е на 08.02.2020 год., като е посочено, че се нуждае от стационарно лечение във ФТР.

На 10.03.2020 год. е извършена нова операция по отстраняване от костта на имплантирани уреди под обща анестезия. Изписана е на 12.03.2020 год., отново с отбелязване, че се нуждае от стационарно лечение във ФТР. В периода от 30.03. до 10.04.2020 год. ищцата е провела курс по домашна рехабилитация, за което ѝ е издадена фактура и касов бон на стойност 290 лв.

На 07.07.2020 год. Б. отново е на болнично лечение за отстраняване от костта на имплантирани уреди. Предписано е свалянето на конците след 14 дни. Изписана е на 10.07.2020 год., като е посочено, че се нуждае от стационарно лечение във ФТР; препоръчано е частично да натоварва крака за 30 дни и да продължи антикуагулантната терапия.

Здравословното състояние на Б. е проследявано от д-р А.Й., **, като за проведените **ични процедури са представени амбулаторни листове, издадени съответно на 15.10.2020 год., 23.10.2020 год. и 05.11.2020 год. При описание на обективното състояние на ищцата е посочено, че същата е с нарушена походка, с оплаквания от тръпнене по ходилото; затруднена и болезнена подвижност.

В амбулаторен лист от 14.12.2022 год., издаден три години след произшествието от лекар **, е отразено следното обективно състояние на Б.: оперативни цикатрикси по ляв глезен, *ограничена и болезнена подвижност* в лява глезенна става; *хипотония и хипотрофия на мускулите* на лява подбедрица, разлика в обиколката от 2 см., слаба болка при движение в лява колянна става; движения при глезенната става 20-0-10 градуса, при норма 20-0-45 градуса; дефицит на плантарна флексия от 35 градуса, *нарушена походка*.

Според заключението по приетата по делото *съдебно-медицинска експертиза*, което

съдът кредитира като обективно, компетентно и безпристрастно, изготвено след запознаване с приетата по делото медицинска документация, при произшествието от 06.12.2019 год. на Й. Б. е било причинено следното травматично увреждане: трималеоларно счупване на лява глезенна става. Този тип счупване е едно от разновидностите при счупванията на глезенната става, което представлява счупване на двете кости на подбедрицата /голямопищялна и малкопищялна кост/ на три места, в частта им, в която участват в образуването на глезенната става. Този вид счупване е нестабилно, поради което се препоръчва извършването на оперативно лечение с цел предотвратяване на разместването на фрагментите и на удължаването на възстановителния период. Този тип счупване се получава при удар или притискане с или върху твърд тъп предмет. Конкретният механизъм е свързан с извиване на крака в глезенната става и огъване на костите. Експертът е посочил, че предвид липсата на данни за други инциденти, случили се непосредствено преди диагностицирането, то от медицинска гледна точка е възможно счупването да е настъпило по време на инцидента от 06.12.2019 год., като е налице причинно-следствена връзка между инцидента и травматичното увреждане. Според д-р С. Я. счупването на глезенната става от установения вид изисква обичайно 5-6 месеца за възстановяване на нормалната двигателна активност, а в някои случаи е възможно да отнеме и 2 години до възстановяване на походката. Продължителният оздравителен период е свързан с намалена двигателна активност или залежаване, което е предпоставка за редица усложнения. След приключването на оздравителния период, при условие че пострадалият се стреми към преодоляване на трудностите в движението чрез раздвижване, подобно счупване не би следвало да повлияе ежедневната двигателна активност в дългосрочен план. Отчетена е констатацията, че в амбулаторния лист от 23.10.2020 год. е отразена намалена подвижност на глезенната става, като на ъглометрията е установена подвижност 15-0-15 гр., при норма 20-0-45.

В съдебно заседание на въпросите на страните експертът разяснява, че счупването на лявата глезенна става е високо енергийна травма, едно от най-сериозните счупвания на глезенна става, които могат да се получат. В медицинската документация няма отразени външни, видими по кожата травматични увреждания, но според експерта травматичното увреждане е вследствие на съприкосновението с автомобила. Предвид високоенергийния характер на травмата, от най-обикновено препъване и загуба на равновесие подобна травма трудно би се получила.

Вещото лице е анализирано и данните от представената от страна на помагачите справка, издадена от НЗОК и е констатирано, че Б. е страдала към момента на инцидента от редица хронични заболявания, в това число инсулинозависим захарен диабет без усложнения, хипертонично сърце, старческа катаракта, гонартроза и пр. От 2006 год. Б. е инвалидизирана с решение на ТЕЛК. Всички описани хронични заболявания са често срещани в зряла възраст и *нямат голямо влияние върху възстановителния процес*. При прогресирането на захарния диабет се нарушава инервацията на долните крайници, което обичайно удължава оздравителния процес. В конкретния случай не може да се изключи повлияването на захарния диабет върху възстановителните способности на Б., но предвид

липсата на усложнения, вероятно се касае за *незначително удължаване* на периода на зарастването на костите.

За претърпените от ищцата *болки и страдания* са събрани *гласни доказателства*.

Свидетелят К.Н. е ** на ** на ищцата и ясно помни инцидента от 06.12.2019 год., Никулден, при който е пострадала майката на ** му. В този ден е пренощувал в апартамента **, като разяснява защо помни датата – деня, в който е предстояло да празнуват имения ден на баща му. Докато се приготвял сутринта за работа, чул, че навън викат силно и разбрал, че нещо се е случило, поради което слезли с жена му. Когато отворил врата на входа, видял ищцата седнала на пейката, кракът ѝ бил изкривен настрани. Ищцата обяснила, че е искала да пресече улицата пред входа, за да отиде до магазин; казала, че се огледала, не видяла опасност, но след като направила две крачки, колата спряла в нея. Извикали линейка и я откарали в Хирургията на „Пещерско шосе“. Свидетелят разговарял на място с шофьора на автомобила, който казал, че е виновен, не видял пешеходката, слънцето го заслепило, изразил съжаление за случилото си. Разяснил, че отивал на работа - **

Когато свидетелят отишъл в болницата, лекарят уведомил, че е необходима операция, при която ще се поставят пирони. Парите за имплантите трябвало да се внесат веднага и преди операцията, като условие същата да бъде извършена. Престоят в болница бил 5-10 дни, след което Б. била изписана. Четири месеца ищцата била на легло и на подлоги. След това ползвала инвалидна количка, с която я водели на прегледи. Свидетелят и ** му живеели през възстановителния период в дома на ищцата, за да я обгрижват, което било свързано и със значителни битови и семейни затруднения, предвид паралелните им грижи и за малкото им дете. След това започнала и рехабилитация, като необходимостта от процедури съществувала и понастоящем – през м. 11.2022 год. Б. била на рехабилитация в гр. Стрелча. Травмата била голяма според свидетеля, заздравявала трудно. Сега ищцата ходела, но се изморявала много бързо. Не била същия човек след инцидента. Нуждаела се постоянно от подкрепата на дъщеря си, тъй като се страхувала да излиза навън и да ходи. Пред блока излизала само ако я заведе дъщеря ѝ. Слизайки по стълби, се държала с две ръце за парапета. От лежането и обездвижването наедрияла, което я направило още по-трудно подвижна. Постоянно и ежедневно се оплаквала от болки. На призивите на близките си да излиза и да се разхожда, тя отказвала, тъй като се страхувала да не падне и да не си счупи и друга кост. След инцидента ищцата се променила коренно: преди била дейна, обичала да готви, понякога готвела и в заведението на свидетеля, но вече не искала, била нервна и стресирана. Вече не можела да помага при отглеждането на внуците си, не могли да ѝ ги поверят, дори когато за кратко се налагало дъщеря ѝ да излезе от дома.

Свидетелят П.Б. е ** на починалия ** на ищцата. Споделя, че преди инцидента Б. е била жизнена, спокойна, обслужвала се нормално, движела се активно, редовно ходела до с. **, където живее свидетелят. Ходела често и до с. **, където се грижела за градинка. След инцидента нещата коренно се променили. Дълго време след произшествието дъщеря ѝ я обслужвала, спрели да ходят на село. В определен момент кракът ѝ вместо да се възстановява, започнал да се влошава – не можела да излиза от апартамента, да ходи

изобщо. Също сочи, че преди инцидента свидетелката е помагала в отглеждането на внуците си, водела ги до детска градина, до училище, посрещала ги, изпращала ги, грижела се за тях, а сега не може да го прави пълноценно. След произшествието напълняла, леко накуцвала, не можела да се движи нормално. И понастоящем дъщеря ѝ живеела при нея и ѝ помагала, като вършела повечето домакинска работа.

За обстоятелствата, свързани с произшествието и неговия *механизъм*, по делото са разпитани като *свидетели* Б. Ф. К. и Я. Н., които са били разпитвани и в хода на досъдебното производство. И двамата свидетели не са очевидци на момента на настъпването на произшествието, а са свидетели на факти, осъществили се непосредствено след него.

Свидетелят Б. К., живущ във ** на същия блок в ** разяснява, че помни произшествието, при което е пострадала ищцата - негова съседка. Сутринта преди да тръгне на работа, стоял в колата си, която била паркирана перпендикулярно пред **. Двигателят ѝ бил включен и свидетелят изчакавал размразяването на стъклата. Поради заскрежаването на стъклата от колата, нямал видимост навън. Свидетелят е категоричен, че пред блока не е имало паркирани товарни автомобили, тъй като улицата не предполагала спирането на такива. Пред **, както и по цялото протежение на улицата, имало спрели леки автомобили. Имало и малко разстояние между спрелите пред ** леки автомобили - недостатъчно за паркиране на цял автомобил, но осигуряващо възможност за преминаване на живущите. В един момент, докато чакал размразяването на стъклата на автомобила си, чул звук „туп“. Понеже уличката пред входа била тясна, в първия момент си помислил, че някой при паркиране или движение е закачил бронята на съседен автомобил. Непосредствено след това се създала суматоха, чул говор на двама-трима човека, викове. Това го мотивирало да излезе от автомобила. В този момент видял на пътя, по средата му, спрял автомобил, а непосредствено пред и под автомобила, по-скоро леко в дясната му част – паднал човек. Като приближил, видял, че падналият човек е неговата съседка **. Веднага разбрал, че е станал пътен инцидент. Б. била паднала непосредствено пред автомобила, перпендикулярно на предницата му, като единият ѝ крак бил под него, а главата ѝ сочала към **. Ищцата не можела да се изправи. Притекъл се на помощ и със свой съсед придвижили Б. до пейката, за да седне. Бързо пристигнала линейка, която откарала пострадалата в болница. Човекът, управлявал автомобила, не се укривал, също помагал, вайкал се, бил видимо притеснен и съжалявал за случилото си. В определен момент преместил автомобила си, за да не пречи на движението. Разяснява, че при наличие на спрели автомобили пред блока, успоредно на улицата, два насрещно движещи се автомобили не могат да се разминат, а ако трябва да се разминат, единият задължително трябва да стъпи на тротоара, където са изградени паркоместата. Свидетелства и за това, че в момента на произшествието времето било студено, но ясно и слънчево и в сутрешните часове слънцето прониквало между ** и училище, ** и предразполагало към заслепяване.

Свидетелят Я. Н. живее в същия ** като ищцата. Помни инцидента, при който е пострадала съседката му Й. Б.. Също като св. К. бил в колата си преди потегляне за работа,

гледал телефона си. Автомобилът му бил паркиран през **, перпендикулярно на улицата и на входа, на обособено за паркиране място. Когато вдигнал главата си, видял спряната кола пред входа и веднага отишъл, защото се били събрали хора. ** била паднала пред колата, като половината ѝ крак бил под автомобила. Събрали се хора, „взеха я, извадиха я“ и я настанили на пейката пред входа. Видяло се, че кракът ѝ е леко изкривен, боляло я. Обадили се на бърза помощ. На самия сблъсък не е станал свидетел, не чул и нищо. Човекът, който ударил пешеходката, излязъл от автомобила си, доколкото помни, бил доста изплашен и питал „Какво стана, какво стана?!“. Разяснява, че по принцип пред блока всеки ден има паркирали автомобили успоредно на улицата. В момента на инцидента също имало паркирали леки автомобили, нямало по-големи и високи автомобили, нямало камиони, а само леки коли. Улицата била тясна, без изход, два насрещно движещи се автомобили не могли да се разминат. По принцип по улицата се карало бавно, защото играели деца и живущите в квартала водачи били свикнали и се съобразявали с тези условия на движение.

По делото са изготвени и приети три *автотехнически експертизи* – еднолична първоначална и допълнителна, както и повторна тричленна експертиза, допусната след оспорване на единичните експертизи от третото лице помагач. Тройната експертиза е оспорена от ищцовата страна. Поради оспорването на всяко от заключенията съдът следва да обсъди всички заключения.

Според заключенията на инж. В. И. /първоначално и допълнително/ скоростта на движение на лекия автомобил преди произшествието и в момента на удара е била 10 км/ч, като спирачната система на автомобила не е била задействана преди удара. Най-вероятният механизъм на произшествието е описан от експерта по следния начин: на 06.12.2019 год. около 08,30 ч. водачът на л.а. „Фиат Пунто“ се е движил в гр. Пловдив, **, като е приближавал ** по посока от запад на изток със скорост около 10 км/ч. В същото време пешеходката Й. Б. е излязла пред **. В момента, в който лекият автомобил е достигнал улицата пред **, ***, пешеходката е предприела пресичане на улицата пред *** в посока от юг на север, като не е забелязала и не е се е съобразила с приближаващия се автомобил. Водачът на лекия автомобил не е възприел опасността от удар с навлязлата на платното за движение пешеходка, не е предприел действия по безопасно екстрено спиране, в резултат на което е настъпил удар между пешеходката и автомобила в областта на левия крак на ищцата. След настъпването на удара П. е задействал спирачната система на автомобила и го е установил на пътното платно. Вследствие на удара пешеходката е паднала на платното за движение и е получила травми. Впоследствие автомобилът е преместен от водача. Техническите причини за настъпването на произшествието според инж. И. са две: 1. пешеходката Б. е предприела пресичане на платното за движение пред *** без да се съобрази с приближаващия се лек автомобил и с неговата скорост и 2. водачът на лекия автомобил не е възприел своевременно опасността от произшествието и не е предприел действия по безопасно екстрено спиране за предотвратяване на произшествието. Посочено е, че в процесния пътен участък няма разположена вертикална и хоризонтална пътна маркировка. В близост до мястото на произшествието няма маркирана пешеходна пътека

или изграден подлез, които да позволят на пешеходката безопасно пресичане. Доколкото липсват и пътни знаци, въвеждащи ограничаване на скоростта, то приложимата скорост е нормативно установената за движение в населени места. Опасната зона за спиране на лекия автомобил при движение с установената скорост от 10 км/ч е 4,55 м. Водачът на лекия автомобил е имал възможност да предотврати удара посредством безопасно екстрено спиране при своевременна реакция.

В допълнението към експертизата инж. И. е описал конкретната пътна обстановка така – асфалт, суха, без дупки и неравности; произшествието е настъпило в светлата част от денонощието, при ясно и слънчево време, като изгревът в този ден е бил в 7,34 ч. /един час преди произшествието/. Направлението на движение на л.а. в посока от запад на изток и положението на слънцето в 8,30 ч. предполагат условия за заслепяване на водача. Според експерта скоростта на движение на пешеходката е 3,8 км/ч, отговаряща на средна скорост при спокоен ход. Разстоянието, изминато от пешеходката с тази скорост от момента на навлизането ѝ на платното за движение до мястото на удара е определено на 3,75 м., като пешеходката го е изминала за 3,54 сек. Водачът на лекия автомобил е *имал възможност да предотврати удара посредством безопасно екстрено спиране при своевременна реакция*. Според инж. И. предвид механизма на удара и травмите по пешеходката, най-вероятно някои от деформациите в предната част на капака на двигателя на л.а. „Фиат“, описани в протокола за оглед, са получени в резултат на удара с пешеходката.

Заклучението по *повторната* тройна автотехническа експертиза, допусната по искане на помагача, е дало отговор на същите въпроси, по които е работила единичната експертиза. Според изчисленията на вещите лица скоростта на движение на лекия автомобил в момента на удара е била 7 км/ч, а ударът е настъпил най-вероятно на около 3,5 – 4 м северно от южната граница на платното за движение. Дължината на спирачния път на автомобила при движение със скорост 7 км/ч е била 3,02 м. Средната скорост на движение на пешеходката, при отчитане на възрастта ѝ /**/ и здравословното ѝ състояние, предвид липсата на обективни данни за нея, се определя от вещите лица в границите между 2,4 км/ч /бавен ход/ и 7,3 км/ч /бързо бягане/. Улицата, на която е настъпил ударът, обслужва паркинг за автомобили пред жилищния блок. Предвид обстоятелството, че местопроизшествието не е било запазено до момента на огледа, както и липсата на очевидци на произшествието, експертите са разработили пет варианта досежно механизма на осъществилото се произшествие.

При избор на това на кой вариант от заключението могат обосновано да бъдат базирани изводите на съда, се взеха предвид както данните в показанията на свидетелите Н. и К. за вида на паркиралите пред ** автомобили, които са били само леки автомобили, така и следното:

В досъдебното производство водачът на л.а. „Рено“ Д. П. е разпитан първо като свидетел, а впоследствие и като обвиняемо лице. Съдът приема, че неговите изявления пред държавен орган имат доказателствена стойност, в частта, в която съдържат в себе си признание за неблагоприятни за П. факти, доколкото съставляват признание от

наследодателя на участващите в процеса като помагачи негови съпруга и син. П. се е признал за виновен и е изразил съжаление за случилото се, „съжالياвам много, че ударих жената“. В разпита си от 09.12.2019 год. водачът обяснява, че е управлявал автомобила, пътувайки за работното си място; когато е бил в непосредствена близост до него е започнал да се оглежда за място, където да паркира. Слънцето греело срещу него, движел се по негова преценка с около 5 км/ч. Чул някъде отпред „ох“ и спрял веднага; не е чул звук от удар. Мястото било в **. Пред входа до тротоара имало паркирали автомобили. На по-малко от метър от улицата била паднала по гръб жена на възраст около 60 години. Той и няколко човека ѝ помогнали да стане и я сложили да седне. Жената се оплаквала, че я боли кракът, който бил посинял. Въз основа на тези изявления на водача на автомобила /праводател на страна в процеса/ съдът приема за установено неблагоприятното за неговите наследници признание, че същият не е видял пресичащата пешеходка преди момента удара, осъзнал е произшествието едва при чуването на нейното изохкване, т.е. след сблъсъка. Следователно за установено се приема обстоятелството, че водачът не е реагирал преди удара и не е предприел действия по екстрено спиране, не е задействал спирачната система на автомобила. Същият се е движел равномерно, а не закъснително. Доказателствена стойност има подписаното споразумение, предложено за одобряване от съда, в което П. е признал съдържащите се в това споразумение фактически обстоятелства – че е нарушил конкретно посочените правила за движение по пътищата му и че е причинил средна телесна повреда на пешеходеца Б..

Доказателствена стойност имат и признанията на ищцата за неблагоприятни за нея факти и обстоятелства, съдържащи се в протоколите за разпит в качеството ѝ на свидетел в досъдебното производство. Тя сочи, че е имала видимост и от двете страни на пътя, въпреки спрелите автомобили; след като е предприела пресичането, внезапно е усетила удар в долната част на левия крак, като от твърд тъп предмет. От тези изявления на Б. съдът приема, за установено, че тя признава наличието на видимост на пешеходеца към улицата пред блока в двете ѝ посоки, както и обстоятелството, че не забелязала приближаващия се автомобил, от което следва, че не е съобразявала поведението си с него – изчакване, избързване.

В тази връзка съдът взе предвид, че хипотези II и III и V от заключението на повторната експертиза разглеждат удар, настъпил при равномерно движение на автомобила, съответно в дясната и в лявата част негова предна част, при *неизвестни* спрели автомобили плътно вдясно /южно/ на платното за движение. Тези хипотези са онагледени с мащабни скици, от които е видно, че вещите лица разглеждат неизвестността на габаритите на спрелите автомобили като възможност сред тях да са били налице паркирали тежкотоварни автомобили, които са с големи габарити, високи и като такива редуцират видимостта както на пешеходката към автомобила, така и на водача към пешеходката. От гласните доказателства по делото се установи по категоричен начин, че спрели, паркирали автомобили вдясно /южно на платното за движение/ е имало и те са били *само леки автомобили*, не е имало товарни автомобили – камиони, бусове и пр. Поради това

посочените хипотези не са приложими при изводите на съда. Хипотеза IV разглежда случай, в който изобщо не се били налице спрели автомобили вдясно /южно на платното за движение/, което не отговаря на установеното от свидетелите наличие на спрели автомобили по цялото протежение на пътя.

Приложима в случая е хипотеза I от заключението на тройната експертиза. Тя е приложима в два случая – както в случай, че водачът на автомобила е реагирал в момента на излизането на пешеходката и е задействал спирачната система, като се е движел закъснително до 7 км/ч, така и за случай, в който водачът не е забелязал пешеходката и се е движел равномерно със скорост от 7 км/ч.

Съдът прие за установено въз основа на признанията на П., че не е видял пешеходката и съответно не е реагирал на появата ѝ и не е задействал спирачната система. Според първия вариант на заключението спрелите вдясно автомобили са били само леки, както се установи, че е било в действителност. В тази ситуация водачът на л.а. „Фиат“ *е имал възможност да забележи* преминаващата между спрелите автомобили пешеходка, когато е бил на 20 м, респ. 16 м от мястото на сблъсъка. В тази пътна ситуация водачът на автомобила е имал техническа възможност да забележи пешеходката при движението ѝ между паркиралите автомобили и да установи л.а. „Фиат“ преди мястото на удара, като избегне произшествието чрез безопасно екстрено спиране. От своя страна пешеходецът също е имал възможност да забележи автомобила и би избегнал удара ако не бе навлязъл на платното за движение преди лекия автомобил. Според разясненията в с.з. вещите лица не намират причинно-следствена връзка между произшествието и констатираните в протокола за ПТП побитости върху капака на автомобила. Подобни побитости биха се получили при движение на автомобила със скорост над 35 км/ч, а при подобна скорост телесните увреждания на пешеходеца биха били други.

Съдът намира, че може да основе изводите си и на двете експертизи – и на единичната и на повторната в нейния вариант първи. Въпреки че експертните заключения са оспорени от различни страни, вещите лица на практика са формирали сходни изводи както за скоростта на движение на лекия автомобил /7-10 км/ч/, така и за предотвратимостта на удара при своевременно задействане на спирачната система.

При така събраните доказателства, съдът достига до следните *фактически и правни изводи*:

Съобразно разпоредбата на чл. 432, ал. 1 КЗ, при застраховка “гражданска отговорност” увреденото лице, спрямо което застрахователят е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, при спазване на изискванията на чл. 380 КЗ за предварително отправяне на писмена претенция. Писмена претенция пред застрахователя е отправена от ищеца и получена от застрахователя на 11.08.2021 год. Ето защо, прекият иск на пострадалия спрямо застрахователното дружество е допустим.

В хода на производството по иск с такава квалификация следва да бъде установено

от една страна осъществяването на деликт, а от друга страна наличието на валидно застрахователно правоотношение между делинквента и застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“.

По настоящото дело се установиха и двете предпоставки, необходими, за да бъде ангажирана отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 КЗ.

Безспорен между страните факт е наличието на втория елемент от фактическия състав - валиден застрахователен договор по застраховка „Гражданска отговорност“ към 06.12.2019 год., сключен между собственика на л.а. „Фиат Пунто“ с рег. № РВ ** РК и ответното застрахователно дружество.

На базата на събраните по делото доказателства съдът приема за установено осъществяването на всички елементи от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, които са породили *деликтната отговорност на водача* на лекия автомобил Д.С. П. към ищцата.

На първо място установено по делото е настъпването на пътно транспортно произшествие.

Обосновани са възраженията на помагачите, че съставеният протокол за ПТП, доколкото е изготвен от длъжностни лица, които не са очевидци на произшествието, няма доказателствената сила на официално удостоверяване досежно механизма на произшествието и причините за настъпването му. Той удостоверява единствено посещението на мястото и констатациите за местоположението и състоянието на л.а. автомобил „Рено“.

Но осъществяването на сблъсък се установява от съвкупния анализ на събраните по делото доказателства, в т.ч. от признанието на водача на лекия автомобил за настъпването му; от показанията на разпитаните свидетели, които макар и да не са възприели непосредствено момента на съприкосновение между автомобила и пешеходката, свидетелстват за обстановка и обстоятелства, които несъмнено сочат на осъществил се сблъсък – спрял автомобил по средата на платното за движение и паднала пред автомобила пешеходка, чийто крак е бил под автомобила. Всичко това сочи на осъществил се сблъсък между л.а. „Рено“, управляван от П. и ищцата, пресичаща пътното платно пред **, *** в **.

Доводите на помагача, изложени в хода на делото, при изслушване на съдебно-медицинската експертиза, съдържащи се във въпросите към вещото лице медик дали е възможно ищцата да се е спънала сама пред автомобила и вследствие на това да е претърпяла счупване и поддържани в писмената защита, останаха недоказани. Според разясненията на д-р Я. получената от ищцата травма - трималеоларно счупване на лявата глезенна става, представлява едно от най-сериозните счупвания на глезенната става, същата е *високо енергийна* травма и според експерта е получена именно при съприкосновение на пешеходеца с автомобила. Наличието на сблъсък не се отрича, дори се признава от водача на автомобила, който както в досъдебното производство, така и пред съда признава фактическите обстоятелства, изложени в подписаното от него споразумение, а именно, че при нарушаване на правилата за движение по пътищата е причинил на Б. средна телесна

повреда. По изложените вече съображения съдът приема, че изявленията на водача на автомобила, в частта, съдържаща признание на неблагоприятни за него факти, имат доказателствена стойност като изявления на праводател на страни в процеса, независимо от това дали страната е главна или подпомагаща.

При настъпилото съприкосновение между автомобил и пешеходец, на последния е причинена средна телесна повреда по см. на НК. Увреждането се изразява в трималеоларно счупване на лява глезенна става – счупване на двете кости на подберицата на три места. Консервативно лечение не е било възможно. Б. е подложена на оперативно лечение, при което е извършване открито наместване с поставяне на метална фиксация. Впоследствие, след заздравяването на костта, на ищцата са извършени три поредни оперативни интервенции под обща анестезия в период от пет месеца /м.02 - м.07.2020 год./ за поетапно премахване на металните импланти, като след всяка операция е бил необходим възстановителен период. Травмата е довела до трайно затрудняване на движенията на долния ляв крайник. Оздравителният процес е продължил поне осем месеца /30 дни след последната операция от м. 07.2020 год., както е посочено в епикризата/, а възстановителните процеси продължават и до момента – ищцата продължава да търпи болки, да има непълно възстановена подвижност на глезенната става, променена походка, да има потребност от рехабилитационни и санаториално-лечебни процедури.

Произшествието е настъпило вследствие на *противоправното поведение на водача на лекия автомобил*. Същият се е движил с ниска скорост – 10 км/ч според първоначалната експертиза и 7 км/ч според заключението по тричленната експертиза. Всяка от посочените от експертите скорост /7 или 10 км/ч/ е била в рамките на допустимата от закона скорост за движение в населени места, предвид липсата на пътна маркировка, ограничаваща скоростта под максималната скорост от 50 км/ч, въведена с чл. 21, ал. 1 ЗДвП. Но въпреки движението с допустима от закона скорост, водачът е нарушил правилата, регламентирани в чл. 5, ал. 1, ал. 2 и ал. 3, чл. 20, ал. 1 и ал. 2 и чл. 116 ЗДвП. Водачът на автомобил, като участник в движението по пътищата, с поведението си не трябва да създава опасности за движението и не трябва да поставя в опасност живота и здравето на хората /чл. 5, ал. 1, т. 1 ЗДвП/. Водачът на пътно превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците /чл. 5, ал. 2, т. 1 ЗДвП/. На водачите на автомобили е забранено да управляват превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 промила.

На водачите на автомобили е забранено да превишават максимално допустимата от закона скорост, но управлението с допустима от закона скорост не е достатъчна - избраната скорост наред с допустима, следва да е и *съобразена* с пътните условия. Според разпоредбата на чл. 20, ал. 1 ЗДвП водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват, а според ал. 2 водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране на скоростта на движение да се съобразяват с всички обстоятелства, за да бъдат в състояние да *спрат пред всяко предвидимо препятствие*.

В случая П. не е контролирал непрекъснато превозното средство, което е управлявал,

тъй като изобщо не е предприел действия по намаляване на скоростта и спиране преди удара с пешеходката, въпреки че е имал възможност да я забележи. Той е отвлякъл своето внимание в търсене на място за паркиране /според собствените му обяснения/ и изобщо не е забелязал Б.. А преминаването на пешеходец през платното за движение пред жилищен блок в жилищен квартал е несъмнено предвидимо препятствие. Още повече, установи се, че водачът е работил в непосредствена близост до мястото на произшествието, районът му е познат – жилищен квартал, близост до училище „**“, което е допринасяло до персоналната възможност и опитност, позволяващи му да предвиди пресичането на платното за движение от пешеходци.

Обстоятелството, че произшествието се е случило сутринта при движение в посока изток и слънцето срещу водача е имало заслепяващ ефект, не оневинява водача. Напротив, насрещното слънце е част от конкретните условия на видимост, с които според чл. 20, ал. 2 ЗДвП всеки водач следва да се съобразява. Водачът е бил длъжен да се съобрази с обстоятелството, че насрещното слънце затруднява конкретните условия на видимост, да използва сенник /което не се установи да е сторил/ и да бъде в постоянна готовност да спре пред всяко предвидимо препятствие, в съответствие със задълженията си по чл. 20, ал. 2 ЗДвП.

Според чл. 116 ЗДвП водачът на превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към пешеходците. В случая това задължение е нарушено, тъй като водачът е допуснал отклоняване на своето внимание в търсене на място за паркиране и е приспал своята бдителност по отношение на вероятността пътят да бъде пресечен от пешеходец.

Установи се от заключенията по автотехническите експертизи, че в района не са били налице в близост обозначения за изградени пешеходни пътеки. Според чл. 113, ал. 2 ЗДвП когато в близост до пешеходците няма пешеходна пътека, те могат да пресичат двулентовия двупосочен път в населеното място и извън определените за това места. Пътят, на който е осъществено произшествието, е двулентов двупосочен. Липсата на пешеходна пътека в района обосновава извод за предвидимост на навлизането на пешеходец на платното за движение на всяко едно място, особено в близост до жилищен блок и вход.

В хода по същество ищцовата страна се позовава на уредбата в ЗДвП, уреждаща правилата за движение в *жилищна зона*, без да цитира конкретна правна норма, като счита, че водачът е нарушил задължението си да не поставя в опасност пешеходците и да не създава препятствия за тяхното движение. Пзоваването на нарушение на правила за движение в жилищна зона е необосновано. Според чл. 61 от ЗДвП жилищната зона е обособена, специално устроена територия в населено място, която е обозначена като такава на входовете и изходите ѝ с пътни знаци. В ППЗДвП е регламентиран специалният пътен знак Д15 – начало на жилищна зона. В протокола за оглед липсват данни за наличие на подобен пътен знак на територията, в която е осъществен инцидентът. В протокола за ПТП с пострадали лица в графа обстоятелства и причини за ПТП е използван изразът „жилищна зона“, но тази употреба не е обоснована с констатации за надлежно обозначена с нарочен пътен знак Д15 жилищна зона. В заключенията на автотехническите експертизи изрично е

посочено, че липсват пътни знаци. Поради това нормите на раздел XIV, чл. 61-62 ЗДвП са неприложими към случая.

Едва в писмената защита на третото лице – помагач са изложени мотиви, поради които този участник в процеса счита настъпилото произшествие за случайно събитие по см. на чл. 15 НК. Съдът не споделя изложените доводи.

Според нормата на чл. 15 НК не е виновно извършено деянието, когато деецът не е бил длъжен или не е могъл да предвиди настъпването на общественонеопасните последици (случайно деяние). В случая непредвидимост на опасните последици не е налице. Напротив, от събраните по делото доказателства се установи, че пешеходката е била видима за водача на автомобила, още в момента, в който той е бил на отстояние 20 м. от мястото на сблъсък, равномерният ѝ ход направо е правил пресичането на платното за движение предвидимо поведение. Предвид обстоятелството, че мястото на произшествието е в жилищен квартал, на двупосочен път без изход, без означени пешеходни пътеки, пресичането на пешеходец, липсата на готовност за предприемане на действия по задействането на спирачната система, водят до напълно предвидими общественонеопасни последици от деянието на водача, несъобразил движението на автомобила си с конкретната пътна обстановка. Поради това липсват каквито и да е основания да се приеме, че деянието на водача е случайно събитие.

Поради изложените съображения съдът намира, че противоправното поведение на водача на л.а. „Фиат“ е установено по несъмнен и категоричен начин. Вината му се предполага до доказване на противното, а противното в процеса не се установи.

Въз основа на писмените и гласните доказателства, както и заключението по приетата медицинска експертиза се установи наличието на *причинно-следствена връзка* между деянието и увреждането на телесното здраве на ищцата.

По повдигнатото *възражение за съпричиняване*: Съдът приема възражението на ответната страна за съпричиняване на вредоносния резултат за доказано и основателно.

Както е посочено в мотивите по т. 7 от Тълкувателно решение № 1 / 23.12.2015 год. на ОСТК на ВКС, съпричиняването на вредата изисква наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Приносът на увредения – обективен елемент от съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е *противоправно* и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен. За да е налице съпричиняване, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал виновно. Приложението на правилото на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия, с което обективно е създал предпоставки или възможности за настъпване на вредоносния резултат. В този смисъл е и т. 7 от ППВС № 17/1963 год.

Възражението за съпричиняване в конкретния случай е свързано с фактическото твърдение на ответника и помагачите, че ищцата пешеходец не е съобщила поведението си

с приближаващия се автомобил и е предприела пресичане в момент, в който това не е било безопасно, както и че е навлязла внезапно на платното за движение.

Както се спомена вече, предвид установената липса в близост до мястото на произшествието на пешеходна пътека, пешеходецът е имал право да пресече платното за движение извън обозначените за това места, като спазва правилата на чл. 113, ал. 1, т. 1, 2 и 4 ЗДвП - преди да навлезе на платното за движение, да се съобрази с приближаващите се превозни средства, да не удължава ненужно времето и пътя за пресичане, както и да не спира без необходимост на платното за движение; да не преминава през ограждения от парапети или вериги. Според чл. 114, т. 1 и т. 2 ЗДвП на пешеходците е забранено да навлизат внезапно на платното за движение и да пресичат при ограничена видимост.

В случая не се установи Б. да е *навлязла внезапно* на платното за движение. Данните по делото сочат, че тя е излязла от входа, прекосила е тротоара пред блока и е започнала пресичане, без това да е било внезапно, а като част от цялостното равномерно движение в права посока. Установи се, че паркиралите вдясно /южно/ на платното за движение автомобили са били леки, т.е. сравнително ниски и неограничаващи видимостта на водача на автомобила към прав човек, преминаващ между автомобилите, особено с висок ръст като ръста на ищцата - над 170 см според всички разпитани свидетели. Според експертното заключение на повторната експертиза водачът на автомобила е имал техническа възможност да забележи пешеходката, когато се е намирал на 20 метра от мястото на удара, както и да наблюдава равномерното му движение, насочено към пресичане на платното за движение. Дори ако се възприеме втория вариант от заключението по повторната експертиза досежно момента, в който водачът на автомобила е имал възможност да забележи пешеходката – едва когато тя е била на едно равнище със северните странични врати на спрелите автомобили, то отстоянието на автомобила от мястото на удара е било 16 м, което е позволявало П. да установи автомобила си чрез безопасно екстрено спиране и да предотврати удара. Внезапност на пресичането не може да се възприеме и с оглед събраните данни за здравословното състояние на ищцата – същата от 2013 год. е страдала от гонартроза /дегенеративно заболяване на коленните стави/, което, преценено и през призмата на нейната възраст – ** към момента на инцидента, не предполага да се допусне обосновано, че ищцата се е движила бързо, че е тичала или подтичвала, а оттам и че появата ѝ е била внезапна и е намалила времето за реакция на водача.

Пешеходката не е забелязала автомобила в конкретната обстановка - изясни се от признанията ѝ, че е имала видимост към пътя, но е разбрала за приближаващия се автомобил едва в момента на сблъсък с него. В разпитите си при досъдебното производство същата е изложила твърдение, че се е огледала преди да предприеме пресичането, но това остана недоказано. От експертните заключения се установява, че Б. е имала възможност да забележи приближаващия се автомобил, когато той е бил на 25 м от мястото на сблъсък. След като не е забелязала автомобила преди сблъсък, означава, че не е проявила необходимата бдителност и предпазливост преди предприемане на пресичането. В изпълнение на задълженията си по чл. 113, т. 1 ЗДвП пешеходката е следвало да се съобрази

с приближаващия се автомобил, като изчака преминаването му. Но Б. не е изпълнила това свое задължение и е предприела пресичането преди преминаването на автомобила. Според експертизите една от причините за настъпване на произшествието от техническа гледна точка е фактът, че Б. е предприела пресичане на платното за движение бе да се съобрази с приближаващия се автомобил. Ако тя бе изчакала преминаването на автомобила, произшествие не би настъпило. Ето защо, с поведението си ищцата обективно е допринесла за настъпването на вредоносния резултат.

По изложените съображения съдът приема възражението за съпричиняване, изразяващо се в нарушаване на задължението да се съобрази с приближаващия се автомобил, за доказано.

При определянето на обема на приноса на ищцата в настъпването на вредоносния резултат, съдът отчита вида, броя и тежестта на допуснатите от всеки участник в произшествието нарушения.

Съдът е категоричен, че водачът на лекия автомобил има основен принос в настъпването на произшествието. Той е нарушил правилата на чл. 5, ал. 1 ЗДвП с поведението си да не създава опасности и пречки за движението и да не поставя в опасност живота и здравето на хората; на чл. 5, ал. 2 да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците; на чл. 5, ал. 3 да не управлява пътно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда; нарушение е допуснато и на задълженията на водача по чл. 20, ал. 1, на чл. 20, ал. 2 и на чл. 116 ЗДвП, които се обсъдиха по-горе. Основни фактори при определянето на приноса на водача на автомобила са броя на допуснатите нарушения; предвидимостта на преминаването на пешеходеца през път пред жилищен блок в жилищен квартал; възможността за водача на забележи пешеходката и да предотврати инцидента чрез безопасно екстрено спиране и липсата на каквато и да е реакция на водача преди момента на удара. Съгласно действащата нормативна уредба на движението по пътищата отговорността на водачите на МПС за осигуряване на безопасността на движението е значително по-голяма от тази на пешеходците /така е прието в решение № 227/12.09.2011 год. по т.д. № 1020/2009 год., второ т.о. и решение № 43 / 16.04.2009 год. по т.д. № 648 / 2008 год. на второ т.о./.

Приносът на пешеходката се приема за малък. Тя е пресякла платното за движение на разрешено за това място, на предвидимо за това място – пред вход на жилищен блок. Не е изскочила внезапно на пътя. Допуснатото нарушение на правилата е едно – това на чл. 113, т. 1 ЗДвП да се съобрази с приближаващото пътно превозно средство. Същото не съставлява съществен фактор при настъпването на произшествието доколкото дори пешеходецът да бе видял автомобила, то отчитайки неговата ниска скорост, обосновано е можел да предположи, че водачът ще забележи пресичащия пешеходец и ще спре преди мястото на сблъсък, като по този начин изпълни задълженията си да бъде предпазлив към пешеходците и спре пред всяко предвидимо препятствие. Ето защо съдът приема, че приносът на водача за настъпване на произшествието и произтеклите от него вреди е 90%, а този на пешеходеца – 10%.

Необходимо е да се определи *справедливия размер* на обезщетението, в съответствие с чл. 52 ЗЗД. При определянето му съдът отчете обстоятелството, че телесното увреждане на ищцата съставлява средна телесна повреда; че счупването е тежко, на три места; че лечението е налагало оперативна интервенция и използването на импланти; че увреждането е настъпило на възраст /**/, в която по дефиниция фрактурите заздравяват по-бавно; че поради счупване на долен крайник, ищцата е претърпяла значителен период на неподвижност, неудобство и дискомфорт от това да има нужда от помощта на близките си за задоволяване на елементарни жизнени потребности; че впоследствие са ѝ извършени три операции по отстраняването на металните импланти; че ищцата е проявявала грижи за успешното провеждане на оздравителния процес, като е провеждала рехабилитационни процедури, но въпреки провеждането на оперативно и рехабилитационно лечение, Б. не е възстановена изцяло - походката ѝ е трайно променена, подвижността на глезенната става е ограничена и болезнена; мускулите на лявата подбедрица са с хипотрофия; променен е начинът ѝ на живот – от активен човек, подпомагащ семейството си в грижите за внуците си, тя сама е станала обект на грижи от нейната дъщеря; ограничила е периметъра на ежедневието си основно в дома си. Ищцата е изживяла силни по интензитет болки и страдания в началото, но същите не са отшумели напълно към момента. Не се доказва твърдението, че бавният възстановителен процес се дължи на придружаващите заболявания, от които ищцата страда, доколкото според заключението по т. 5 от медицинската експертиза се касае за незначително удължаване на периода на зарастване. При тези данни съдът приема за справедливо обезщетение сума в размер на 75 000 лв. Същата подлежи на редуциране на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД с 10%, в съответствие с приетия принос на пострадалата. Ето защо в полза на Б. ще се присъди сумата 67 500 лв. За разликата до уважения до пълния претендиран размер от 80 000 лв. искът ще се отхвърли.

Обезщетението следва да бъде присъдено ведно със *законната лихва*. Според сега действащата норма на чл. 429, ал. 2 КЗ в застрахователното обезщетение се включват и лихвите за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице, при условията на ал. 3. Според ал. 3 от чл. 429 КЗ лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано *от датата на уведомяването от застрахования* за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, *която от датите е най-ранна*. Не се установява виновният водач да е уведомил застрахователя за настъпването на събитието. Установява се, че ищецът е уведомил застрахователя за произшествието на 14.01.2020 год. Застрахователна претенция за изплащане на обезщетение е предявена по-късно - на 11.08.2021 год., след прекратяването на наказателното производство поради смъртта на обвиняемия. Доколкото обезщетение не е предложено от застрахователя, законната лихва в съответствие с цитираната нормативна уредба се дължи от по-ранната от двете дати, а именно датата на уведомяването на застрахователя за настъпилото застрахователно събитие.

Поради това и обезщетението за неимуществени вреди следва да се присъди ведно със законната лихва, считано от датата на получаването на застрахователната претенция на Б. от ответника - 14.01.2020 год., както е претендирано с исковата молба.

По исковете за присъждане на обезщетение за *имуществени вреди*:

Претендира се обезщетение в размер на 1686,36 лв., което да покрие разходите на ищцата за проведеното лечение.

За направените от Б. разходи са ангажирани писмени доказателства. Представената фактура от деня на операцията – 06.12.2019 год. и фискален бон към нея, издадени от лечебното заведение, за закупуване на кортикални винтове и тубулрна плака в размер на 1080 лв. е разход, несъмнено свързан с необходимото оперативно лечение на Б., което от медицинската документация се установи, че е извършено. Разходите в размер на 220 лв. за закупуване на шина за глезен на 20.12.2019 год. също са несъмнено свързани с оздравителния процес. Разноските в размер на 290 лв. за проведен курс по домашна рехабилитация през м. 03-04.2020 год. също е несъмнено свързан с преодоляването на последиците от принудителното обездвижване на глезенната става след проведеното оперативно лечение. Разходите по представените фискални бонове за закупуване на медикаменти в размер съответно на 10,90 лв., 43,16 лв. и 42,30 лв. са свързани с лечението, доколкото са предписани от лекари от „УМБАЛ Пловдив“ АД, където са провеждани оперативните интервенции по поетапното изваждане на металните импланти. Доводите на помагача, развити в писмената защита, че ищцата страда от сърдечно-съдови заболявания, които са налагали използването на медикамента Ксартелo, което е предназначено за предпазване от образуване на съсиреци и не е свързано с провеждането лечение по повод на претърпените от произшествието травми се намират за неоснователни. Действително, при справка в общодостъпни източници, това е предназначението на едно от предписаните и закупени от ищцата лекарства. Но при изграждането на извода дали разходите за закупуването на посочения медикамент са в причинна връзка с лечението на претърпяната травма, водещото за съда е обстоятелството, че това лекарство е изписано с рецепта от 10.07.2020 год., датираща от деня на изписването ѝ от болничното заведение, където Б. е била настанена по повод отстраняване на металните импланти. Рецептата е издадена от лекар в лечебното заведение, където оперативната интервенция е била извършена. Това е достатъчно, за да се направи извод, че предписаното лекарство е свързано с преодоляването на последиците от оперативната интервенция, която от своя страна е в причинно следствена връзка с претърпяната травма. Медикаментите, необходими за лечение на придружаващите заболявания, се изписват от личния лекар, а не от лекар в лечебното заведение, където е извършена операция по премахване на импланти, свързана с процесната фрактура.

Така, доказаните разноски, свързани с лечението на ищцата са в общ размер на 1 686,36 лв., колкото се и претендират по делото. Обезщетението подлежи на редуциране с 10%, в съответствие с приетия обем на приноса при съпричиняването на вредоносния резултат. Поради това в полза на ищцата ще се присъди сумата 1 517,72 лв., а за разликата

до пълния претендиран размер от 1 686,36 лв. искът за обезщетение за имуществени вреди ще се отхвърли.

Обезщетението за имуществени вреди следва да се присъди по изложените по-горе съображения, ведно със законната лихва, считано от датата на уведомяването на застрахователя за застрахователното събитие -14.01.2020 год.

По въпроса за разноските:

На основание чл. 83, ал. 1 ГПК ищцата е освободена от такси и разноски, поради което не е сторила разноски, внесени по сметка на съда. Предоставена ѝ е безплатна правна помощ от адвокат при условията на чл. 38, ал. 2 от ЗА, въз основа на договор, сключен на 25.05.2022 год., преди последното изменение на Наредба № 1 МРАВ, публикувано в ДВ бр. 88/04.11.2022 год. Предвид уважаването на исковете, на основание чл. 38, ал. 2, предл. последно ЗА, дължимото за тази помощ адвокатско възнаграждение следва да бъде присъдено в полза на адв. Д. И. С. в размер, определен в съответствие с чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 МРАВ, в редакцията ѝ към момента на сключването на договора, върху уважения размер, а именно в размер на 2 600,53 лв.

Според нормата на чл. 78, ал. 6 ГПК, когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси в полза на съда. Поради това ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметката на Окръжен съд - Пловдив сумата 2 760,71 лв. *държавна такса*, дължима върху уважената част от исковете.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК в полза на ответното дружество следва да се присъдят разноски пропорционално на отхвърлената част от исковете. Разноските на ответното дружество се констатираха в размер на 3 600 лв. договорено и изплатено в брой адвокатско възнаграждение по иска за неимуществени вреди и 480 лв. по иска за имуществени вреди. Ответникът е направил и 350 лв. разноски за автотехническа експертиза. По отношение на размера на изплатеното адвокатско възнаграждение е направено възражение за прекомерност от ищцовата страна. В тази връзка съдът отчете, че минималният размер на адвокатското възнаграждение по всеки от двата иска, определен в съответствие с редакцията на Наредба № 1 МРАВ към датата на сключването на договора за правна защита и съдействие /13.07.2022 год./, при отчитане на обстоятелството, че пълномощникът на ответника е регистриран по ЗДДС, е съответно 3 516 лв. с ДДС /при изплатени 3600 лв./ по иска за неимуществени вреди и 417,65 лв. с ДДС по иска за имуществени вреди /при изплатени 480 лв./. Видно при съпоставката е, че договорените възнаграждения са пренебрежимо малко по-високи от минимума по Наредбата. А делото, предвид броя на проведените съдебни заседания – 6, обстоятелството, че не е налице влязла в сила присъда и броя на назначените и изслушани експертизи, не е с ниска фактическа и правна сложност. Поради това претендираните възнаграждения не могат да се приемат за прекомерни. Ето защо не са налице основанията по чл. 78, ал. 5 ГПК за редуциране на адвокатските възнаграждения, заплатени от ответника. От разноските на ответника в общ размер на 4 430 лв., в тежест на ищцата ще се възложат 687,04 лв. пропорционално на отхвърлената част от

исковете.

Третото лице помагач Л. П. претендира разноски. Тя е сторила значителни разноски за събиране на допуснатите по делото доказателства, но според разпоредбата на чл. 78, ал. 10 ГПК в полза на третото лице помагач не се присъждат разноски.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

О С Ъ Ж Д А „ЗД „БУЛ ИНС““ АД, ЕИК 831 830 482, със седалище и адрес на управление гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Джеймс Баучер“ № 87, да заплати на Й. В. Б., *****, с постоянен адрес *** **сумата 67 500 лева**, представляваща *обезщетение за неимуществени вреди*, претърпени от Б., вследствие на пътно-транспортно произшествие, осъществило се на 06.12.2019 год. в гр. Пловдив, по улицата пред ** в **, причинено виновно и противоправно от Д.С. П., при управление на лек автомобил марка „Фиат“, модел „Пунто“ с рег. № РВ ** РК, по отношение на който е била налице валидна застраховка „Гражданска отговорност“ към деня на събитието, сключена със ЗД „Бул Инс“ АД, които неимуществени вреди се изразяват в болки и страдания, вследствие на средна телесна повреда, изразяваща се в трималеоларно счупване на лява глезенна става, причиняващо трайно затрудняване на движението на долен ляв крайник, както и **сумата 1 517,72 лева**, представляваща *обезщетение за имуществени вреди*, изразяващи се в разходи за лечение, ведно със *законната лихва* върху присъдените обезщетения за неимуществени и имуществени вреди, считано от 14.01.2020 год. до окончателното плащане,

к а т о **ОТХВЪРЛЯ** иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди над уважения размер от 67 500 лева до пълния претендиран размер от 80 000 лева, както и иска за присъждане на обезщетение за имуществени вреди над уважения размер от 1 517,72 лева до пълния претендиран размер от 1 686,36 лева.

О С Ъ Ж Д А „ЗД „БУЛ ИНС““ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Джеймс Баучер“ № 87 на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК да заплати в полза на бюджета на

съдебната власт, по сметката на Окръжен съд - Пловдив **сумата 2 760,71 лева** *държавна такса*.

О С Ъ Ж Д А „ЗД „БУЛ ИНС““ АД, ЕИК 831 830 482, със седалище и адрес на управление гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Джеймс Баучер“ № 87, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата да заплати на АДВОКАТ Д. И. С., личен номер *****, с адрес ** **сумата 2 600,53 лева**, представляваща *адвокатско възнаграждение*, определено съобразно чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в редакцията ѝ към датата на сключването на договора за правна защита и съдействие.

О С Ъ Ж Д А на основание чл. 78, ал. 3 ГПК Й. В. Б., *****, с постоянен адрес ** **, **, ** да заплати на „ЗД „БУЛ ИНС““ АД, ЕИК 831 830 482, със седалище и адрес на управление гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Джеймс Баучер“ № 87 **сумата 687,04 лева** разноси по делото, пропорционално на отхвърлената част от иска за неимуществени вреди.

Решението е постановено при участието на третите лица помагачи на страната на ответното дружество Л. А. П., ЕГН ***** и Р. Д. П., ЕГН *****, и двамата от **

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____